

پیامد اقتصادی تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی

دکتر حسن چناری^۱

گروه حسابداری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

دکتر رویا دارابی^۲ ©

دانشیار گروه حسابداری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۲۷ فروردین ۱۳۹۸؛ تاریخ پذیرش: ۲۸ مهر ۱۳۹۸)

هدف اصلی پژوهش مطالعه‌ی پیامد اقتصادی تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. اطلاعات مورد نیاز برای این پژوهش از صورت‌های مالی ۱۵۰ شرکت در دوره‌ی زمانی ۱۳۹۷-۱۳۹۰ گردآوری شده است. در این پژوهش برای متغیر پیامد اقتصادی از هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام و نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام و برای متغیر تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی از دو معیار متغیر مصنوعی صفر و یک و شدت تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی استفاده شده است. برای آزمون فرضیه‌ها از رگرسیون چندمتغیره با داده‌های تابلویی استفاده شده است. نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی بر نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری و هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام تأثیرگذار است. یافته‌های حاصل از پژوهش بیانگر این است که با تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام افزایش و ارزش بازار سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران کاهش می‌یابد. به عبارت بهتر تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی نتایج و پیامدهای منفی در پی دارد.

واژه‌های کلیدی: پیامد اقتصادی، تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی، هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام.

¹ ha_chenari@yahoo.com

² royadarabi110@yahoo.com

مقدمه

نقش و تأثیر اطلاعات حسابداری در رابطه با اتخاذ تصمیم‌های اقتصادی آن چنان گسترده و وسیع است که می‌توان ادعا کرد که در دنیای کنونی و رقابت جهانی، تداوم فعالیت واحد اقتصادی بدون در دست داشتن اطلاعات مربوط، جامع و کافی در رابطه با سرمایه‌گذاری و کسب بازده مورد انتظار غیرممکن است و آن دسته از واحدهای اقتصادی و سرمایه‌گذارانی موفق هستند که به اطلاعات به موقع و بیشتری دسترسی داشته باشند. اطلاعات در صورتی سودمند است که منتهی به تغییر در باورها و کنش‌های سرمایه‌گذاران شود و علاوه بر آن بتوان میزان سودمندی اطلاعات را طبق میزان تغییرات در قیمت‌ها پس از انتشار اطلاعات اندازه‌گیری نمود [۱۰].

اجرای قوانین و مقررات ممکن است پیامدهای مساعد و نامساعدی را برای اقتصاد و جامعه به همراه داشته باشد. زف (۱۹۷۸) پیامدهای اقتصادی را به عنوان اثرات مالی و اقتصادی گزارش‌های مالی بر رفتار تصمیم‌گیری واحد تجاری، دولت، اتحادیه‌ها، سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان و سایر اشخاص ذی‌حق، ذی‌نفع و ذی‌علاقه تعریف می‌کند. جوهره‌ی این تعریف آن است که گزارش‌های حسابداری و مالی می‌تواند بر تصمیم‌های واقعی مدیران و سایر اشخاص طرف قرارداد شرکت و همچنین ارزش شرکت اثرگذار باشد. اطلاعات مالی می‌تواند بر میزان ریسک شرکت و نسبت تشکیل سرمایه در اقتصاد اثرگذار باشد و منتهی به تسهیم مجدد ثروت میان مصرف‌کنندگان و سرمایه‌گذاری در اقتصاد گردد. اطلاعات مالی هم‌چنین می‌تواند بر توزیع ثروت میان سرمایه‌گذاران مختلف موثر باشد [۱۲].

طبق اصول پذیرفته شده‌ی حسابداری تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی سال‌های قبل به دو دلیل تغییر در رویه و اصلاح اشتباهات الزامی است [۱۶]. پژوهش‌هایی که قبلاً در ایران صورت پذیرفته است بیان‌گر این است که درصد بالایی از شرکت‌های ایرانی به دلیل اصلاح اشتباهات حسابداری اقدام به تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی می‌کنند و رقم مبلغی را در قالب تعدیلات سنواتی گزارش می‌کنند طوری که تعدیلات سنواتی به‌عنوان یکی از عناصر نسبتاً پایدار و دایمی در صورت‌حساب سود (زیان) انباشته مطرح می‌شود [۵، ۷، ۹، ۶] که نشان دهنده‌ی مورد تردید قرار گرفتن اطلاعات حسابداری شرکت‌ها از جنبه‌ی فاقد اشتباه بودن است. با تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی و با توجه به این که ممکن است سودهای گزارش شده‌ی دوره‌های پیشین ارزیابی و به تبع آن اصلاح شود، بنابراین کیفیت گزارش‌گری مالی به‌عنوان ابزاری برای پیش‌بینی دوره‌های آتی کاهش پیدا می‌کند. یافته‌های پژوهش‌های پیشین نیز بیان‌گر تأثیر یا پیامد اقتصادی منفی تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی بر شرکت‌ها دارد. ایجاد فضای بی‌اعتمادی در بازار سرمایه، غیرقابل اتکاء تصور شدن صورت‌های مالی، تلاش برای دسترسی به اطلاعات در بیرون از بورس و ... بخشی از پیامدهای این امر هستند. [۲۱، ۱۹، ۱۴]. یکی دیگر از پیامدهای منفی تعدیلات سنواتی، اثر آن بر اعتبار حرفه حسابرسی است. هدف حسابرسان اعتبار بخشی به صورت‌های مالی است. صورت‌هایی که اکثر اطلاعات مورد نیاز برای تصمیم‌گیری در آن نهفته است. زمانی که صورت‌های مالی حسابرسی شده دوره‌های گذشته به دلیل اشتباهات حسابداری بااهمیت به طور مکرر تجدید ارائه می‌شود، اعتماد جامعه نسبت به اظهار نظر حسابرسان مستقل کمرنگ می‌شود. حرفه‌ای که پایه و اساس آن اعتماد جامعه است

و اگر این اعتماد نباشد جایگاه آن در خطر است. از آنجا که تجدید ارائه صورت‌های مالی و ارائه رقم تعدیلات سنواتی می‌تواند پیامی منفی را به بازار سرمایه مخابره نماید، آگاهی از اهمیت و ماهیت تعدیلات سنواتی به تحلیلگران، سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان کمک می‌کند تا تصمیمات اقتصادی آگاهانه‌تری اتخاذ کنند. با توجه به مباحث مطروحه احتمال وجود ارتباط معنی‌دار بین تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی و افزایش هزینه‌ی سرمایه، کاهش ارزش شرکت، کاهش نقدشوندگی به‌عنوان اقلام مطرح در پیامدهای منفی اقتصادی بیشتر است. هدف اصلی پژوهش مطالعه‌ی پیامد اقتصادی تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد.

پیشینه‌ی پژوهش

چن، چن، دالیوال و هوآنگ [۱۷] در پژوهشی به مطالعه و بررسی تجدید آرایه صورت‌های مالی و نگهداشت وجه نقد پرداختند. بازه زمانی پژوهش طی سال‌های ۱۹۹۷ الی ۲۰۰۶ و جامعه مورد مطالعه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار ایالات متحده است. یافته‌های حاصل از پژوهش بیان‌گر این است که بین تجدید آرایه صورت‌های مالی و نگهداشت وجه نقد ارتباطی مستقیم وجود دارد. به عبارتی نگهداشت وجه نقد در شرکت‌ها پس از تجدید آرایه افزایش می‌یابد. بایک و همکاران^۱ [۱۵] در مطالعه‌ای به بررسی ارزش منصفانه حسابداری و نگهداشت وجه نقد طی بازه زمانی ۲۰۱۵ - ۲۰۰۸ در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار ایالات متحده پرداختند. نتایج حاصل از پژوهش بیان کرد که بین ارزش منصفانه حسابداری و سطح نگهداشت وجه نقد ارتباطی مستقیم برقرار است. همچنین نتایج موید ارتباط فوق در شرکت‌های با مدیریت دارای استعداد و توانایی بیشتر، قوی‌تر است. حبیب و همکاران^۲ [۲۰] در پژوهشی به مطالعه قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و نگهداشت وجه نقد در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار ایالات متحده پرداختند. با توجه به این‌که قابلیت مقایسه صورت‌های مالی منجر به کاهش هزینه‌های تحصیل و افزایش کیفیت اطلاعات در دسترس ذی‌نفعان می‌شود، و به تبع آن موجب کاهش عدم اطمینان و سهولت در نظارت بر ارزیابی عملکرد مدیران می‌گردد. نمونه آماری این پژوهش شامل ۵۸۸۲۸ شرکت-سال مشاهده طی سال‌های ۱۹۸۱ تا ۲۰۱۳ بوده است. یافته‌های حاصل از پژوهش حاکی از آن است که قابلیت مقایسه صورت‌های مالی شرکت‌ها بر نگهداشت وجه نقد تأثیر معکوس و معنی‌داری دارد. الزهار و همکاران^۳ [۱۸] در پژوهشی به بررسی تأثیر کیفیت افشا بر پیامد اقتصادی اطلاعات حسابداری پرداختند. یافته‌های حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که بین کیفیت افشا و پیامد اقتصادی ارتباطی معکوس و معنی‌دار وجود دارد. طوری که با افزایش کیفیت افشا پیامد نامطلوب اقتصادی اطلاعات حسابداری کاهش و با کاهش کیفیت افشا پیامد نامطلوب اقتصادی اطلاعات حسابداری افزایش می‌یابد. سوزان و همکاران^۴ [۲۶] در پژوهشی به مطالعه‌ی تأثیر تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی

^۱ Bick et al.

^۲ Habib et al.

^۳ Elzahar et al

^۴ Susan et al

بر رشد و ارزش شرکت پرداختند. یافته‌های حاصل از پژوهش تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی منجر به کاهش جذب منابع مالی، کاهش جریان وجوه نقد در دسترس و به تبع آن کاهش ارزش شرکت خواهد شد. به عبارتی بین تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی و ارزش شرکت ارتباطی معکوس وجود دارد. کراویت و شه‌ولین^۱ [۲۳] در پژوهشی به مطالعه و بررسی تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی و مخاطره‌ی اطلاعاتی پرداختند. تمرکز آن‌ها در پژوهش هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام بود. یافته‌های حاصل از پژوهش آن‌ها بیان‌گر این است که بین ارزش‌گذاری مرتبط با مخاطره‌ی اطلاعاتی و تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی ارتباطی مستقیم وجود دارد که به تبع آن با تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام نیز افزایش می‌یابد. پالمروس و همکاران^۲ [۲۵] در پژوهشی به مطالعه‌ی تعیین واکنش‌های بازار سرمایه نسبت به تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی پرداختند. یافته‌های حاصل از پژوهش آن‌ها بیان‌گر این است که کاهش عمده‌ای در ارزش بازار بعد از اعلام تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی رخ داده است. همچنین یافته‌های پژوهش بیان‌گر این است که کاهش در ارزش بازار می‌تواند ناشی از علل زیر باشد: انتظارات تجدیدنظر شده درباره‌ی سودهای گذشته و سودهای مورد انتظار آتی، انتظارات تجدیدنظر شده درباره‌ی چشم‌اندازهای رشد شرکت، ارزیابی مجدد از دست‌کاری مدیریت و تغییر در درک کیفیت گزارش‌گری مالی شرکت. هرای بار و جنکینز [۲۱] در پژوهشی به تأثیر تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی بر هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام پرداختند. یافته‌های حاصل از پژوهش آن‌ها بیان‌گر این است که شرکت‌ها بعد از تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی افزایش در هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام را تجربه می‌کنند.

وکیلی و سعیدی [۱۳] در مطالعه‌ای به بررسی رابطه تجدید آرایه با ناقرینگی اطلاعاتی در بازه زمانی ۱۳۸۸-۱۳۹۲ در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که بین ناقرینگی اطلاعاتی قبل از مجمع و تعدیلات سنواتی و اندازه شرکت به ترتیب ارتباط معنادار و مثبت و منفی وجود دارد؛ بین ناقرینگی اطلاعاتی قبل از مجمع و سایر متغیرها شامل بازده دارایی‌ها، وضعیت اهرمی و جریان نقد عملیاتی ارتباط معنادار تأیید نشد. بین ناقرینگی اطلاعاتی بعد از مجمع و تعدیلات سنواتی و بقیه متغیرها شامل اندازه شرکت، وضعیت اهرمی، بازده داراییها و جریان نقد عملیاتی نیز ارتباط معناداری تأیید نگردید. خواجوی و صالحی‌نیا [۳] در پژوهشی به بررسی رابطه بین تجدید آرایه صورت‌های مالی و رشد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی بازه زمانی ۱۳۸۴ الی ۱۳۹۲ پرداختند. با توجه به نتایج آزمون فرضیه‌ها، بین تجدید آرایه صورت‌های مالی و رشد فروش شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، رابطه منفی معنی‌داری وجود دارد؛ اما شواهدی از وجود رابطه بین تجدید آرایه صورت‌های مالی و رشد سود خالص، رشد دارایی‌ها و رشد قابل تحمل مشاهده نشده است. همچنین نتایج فرضیه‌ها نشان می‌دهد که اندازه و سودآوری شرکت با شاخص‌های رشد رابطه مستقیمی دارند؛ اما سود تقسیمی شرکت با اکثر شاخص‌های رشد رابطه معکوسی دارند. کاردان و همکاران [۶] در پژوهشی به مطالعه‌ی تأثیر تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی بر رشد

¹ Kravet and Shevlin

² Palmrose et al

شرکت‌ها پرداختند. برای بررسی موضوع پژوهش از الگوی رشد دمیرگوک و ماکسیموویچ استفاده کردند. یافته‌های حاصل از پژوهش بیان‌گر این است که تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی در زمان اعلان فاقد بار و محتوای اطلاعاتی موثر بوده و تأثیری بر رشد شرکت‌ها ندارد. نیکومرام و همکاران [۱۰] به مطالعه پیامدهای اقتصادی کیفیت اطلاعات حسابداری با تمرکز بر متغیر پایداری سود پرداختند. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که ارزیابی کیفیت اطلاعات حسابداری یعنی پایداری سود بر نسبت کیو توبین، نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام و نسبت قیمت به سود هر سهم تأثیر مثبت و معنی‌دار داشته باشد. این امر حاکی از آن است که پایداری سود دارای بار و محتوای اطلاعاتی مثبت در بازار سرمایه‌ی ایران بوده و حاوی پیامد اقتصادی مثبت می‌باشد. نیکومرام و همکاران [۱۱] در پژوهشی پیامدهای اقتصادی کیفیت اطلاعات حسابداری را با تأکید بر متغیر ضریب واکنش سود مورد مطالعه و بررسی قرار دادند. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که ضریب واکنش سود فقط بر نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری تأثیر معنی‌دار داشته است. به عبارت بهتر ضریب واکنش سود دارای بار و محتوای اطلاعاتی مثبت در بازار سرمایه ایران بوده و لذا دارای پیامد اقتصادی مثبت است.

تبیین فرضیه‌های پژوهش

زمانی که شرکت‌ها اقدام به تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی می‌کنند و در نتیجه‌ی تجدید ارزیابی ارقام گزارش شده‌ی دوره‌ی قبل متحمل تغییر و تحولات می‌شود، در واقع شرکت‌ها اذعان به وجود اشتباه با اهمیت و یا به‌کارگیری نادرست رویه یا رویه‌هایی در صورت‌های مالی خود می‌کنند. با توجه به این که میزان داد و ستد و نقدشوندگی سهام و میزان سودآوری آتی واحد انتفاعی و به تبع آن ارزیابی عملکرد و ارزش کنونی و آتی شرکت از طریق صورت‌های مالی حسابرسی شده صورت می‌پذیرد؛ احتمال بر این است که تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی تأثیر قابل توجهی بر ارزش شرکت داشته باشد [۱۴]. بنابراین فرضیه‌ی اول پژوهش به‌صورت زیر بیان می‌شود:

تجدید آرایه‌ی صورت‌های بر نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری تأثیرگذار است.

- وقوع تجدید آرایه‌ی صورت‌های بر نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری تأثیرگذار است.
- شدت تجدید آرایه‌ی صورت‌های بر نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری تأثیرگذار است.

مسایل و مشکلات نمایندگی و به عبارتی عدم هم‌سویی منافع سهام‌داران و مدیران و به تبع آن وجود اطلاعات نامتقارن بین استفاده‌کنندگان درون‌سازمانی با استفاده‌کنندگان برون‌سازمانی از علل اصلی پیامدهای منفی تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی است [۸، ۶]. یافته‌های حاصل از مطالعات پیشین بیان‌گر این است که در شرکت‌های دارای محدودیت تقارن اطلاعاتی در نتیجه‌ی اعمال محدودیت در افشای کامل و گسترده‌ی اطلاعات واحد انتفاعی درباره‌ی عملکرد مربوطه طبق استانداردهای حسابداری نرخ رشد تأمین مالی به‌دلیل عدم اطمینان سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان برای سرمایه‌گذاری و تأمین منابع مالی کاهش و همچنین درخواست نرخ بازده بیشتر از سوی سرمایه‌گذاران منتهی به افزایش هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام برای واحدهای انتفاعی می‌شود؛ احتمال بر این است که تجدید آرایه‌ی صورت‌های

مالی تأثیر قابل توجهی بر هزینه‌ی حقوق صاحبان شرکت داشته باشد [۱۴]. بنابراین فرضیه‌ی دوم پژوهش به صورت زیر بیان می‌شود:

تجدید ارایه‌ی صورت‌های بر هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام تأثیرگذار است.

- وقوع تجدید ارایه‌ی صورت‌های بر هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام تأثیرگذار است.
- شدت تجدید ارایه‌ی صورت‌های بر هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام تأثیرگذار است.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر ماهیت و محتوایی از نوع همبستگی و از نظر هدف کاربردی است. انجام پژوهش در چارچوب استدلال‌های قیاسی- استقرایی صورت می‌پذیرد، بدین معنی که مبانی نظری و پیشینه‌ی پژوهش از راه کتابخانه‌ای، مجلات و سایر سایت‌های معتبر در قالب قیاسی، و گردآوری داده‌ها برای تأیید و رد فرضیه‌ها از راه استقرایی صورت می‌پذیرد. به دلیل نوع داده‌های مورد مطالعه، مقایسه‌ی هم‌زمان داده‌های مقطعی و طولی از روش الگوهای داده‌های ترکیبی (پانل دیتا) برای برآورد ضرایب و آزمون فرضیه‌ها استفاده شده است. ابتدا برای تعیین روش به کارگیری داده‌های ترکیبی و تشخیص همگن یا ناهمگن بودن آن‌ها از آزمون چاو استفاده شده است. فرضیه‌های آماری این آزمون به شرح زیر است:

$H_0 = \text{Pooled Data}$

$H_1 = \text{Panel Data}$

در این آزمون فرض صفر مبنی بر همگن بودن داده‌هاست و در صورت تأیید، باید کلیه‌ی داده‌ها را با یکدیگر ترکیب کرد و به وسیله‌ی یک رگرسیون کلاسیک تخمین پارامترها را انجام داد، در غیر این صورت داده‌ها را به صورت داده‌های پانلی در نظر گرفت. در صورتی که نتایج این آزمون مبنی بر به کارگیری داده‌ها به صورت داده‌های پانلی شود، برای تخمین مدل پژوهش باید یکی از مدل‌های اثرات ثابت یا اثرات تصادفی استفاده شود. برای انتخاب یکی از دو مدل باید آزمون هاسمن اجرا شود. فرض صفر آزمون هاسمن مبنی بر مناسب بودن مدل اثرات تصادفی برای تخمین مدل‌های رگرسیونی داده‌های تابلویی است.

جامعه و نمونه‌ی آماری پژوهش

جامعه‌ی آماری این پژوهش در برگیرنده‌ی کلیه‌ی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. دوره‌ی زمانی پژوهش از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ در نظر گرفته شده است. هم‌چنین در این پژوهش نمونه‌ای به حجم ۱۵۰ شرکت براساس معیارهای زیر از جامعه‌ی آماری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انتخاب شد: الف) با توجه به دوره‌ی زمانی دسترسی به اطلاعات (۱۳۹۷-۱۳۹۰)، شرکت قبل از سال ۱۳۹۰ در بورس اوراق بهادار پذیرفته شده باشد و نام آن تا پایان سال ۱۳۹۷ از فهرست شرکت‌های یاد شده حذف نشده باشد؛ ب) به منظور افزایش توان هم‌سنجی و هم‌سان‌سازی شرایط شرکت‌های انتخابی، سال مالی شرکت‌ها باید به پایان اسفند ماه هر سال منتهی شود؛ پ) به دلیل شفاف نبودن مرزبندی بین فعالیت‌های عملیاتی و تأمین مالی شرکت‌های مالی (شرکت‌های سرمایه‌گذاری و واسطه‌گری مالی و ...)، این شرکت‌ها از نمونه حذف شده‌اند؛ ت) شرکت‌ها نباید توقف فعالیت داشته و دوره‌ی فعالیت خود را تغییر داده باشند.

متغیرهای پژوهش

در این پژوهش هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام و نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری متغیرهای وابسته هستند. هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام از طریق نسبت سود به قیمت سهام شرکت t در سال t به میانه‌ی سود به قیمت صنعت است که از میانه‌ی سود به قیمت شرکت‌های هر صنعت در نمونه‌ی مورد بررسی به دست می‌آید. این نسبت شاخص اندازه‌گیری متغیر وابسته‌ی پژوهش یعنی هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام است [۱۸، ۱، ۱۰، ۴]. هم‌چنین نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری به عنوان معیاری مهم برای ارزیابی عملکرد مدیران و آماره‌ای به‌عنوان نماینده‌ی ارزش شرکت برای سرمایه‌گذاران می‌باشد و از طریق نسبت ارزش بازار سهام بر ارزش دفتری سهام محاسبه می‌شود [۴، ۱۰].

در این پژوهش تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی متغیر مستقل است. با توجه به این‌که عمده‌ی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران اقدام به تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی می‌کنند بنابراین در این پژوهش به‌منظور در نظر گرفتن اهمیت تجدید آرایه علاوه بر بررسی پیامدهای اقتصادی وقوع تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی، شدت اهمیت تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی نیز مورد بررسی قرار گرفت. بنابراین متغیرهای مستقل پژوهش عبارتند از وقوع تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی که از متغیر مصنوعی یک و در صورت عدم وقوع تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی عدد صفر به پیروی از پژوهش [۲۴، ۲۲، ۱۴] و شدت تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی که از طریق قدرمطلق میزان تجدید آرایه‌ی سود خالص عملیاتی محاسبه می‌شود [۲].

$$EESN_{lit} = \frac{RESN_{lit} - NI_{lit}}{NI_{lit}}$$

متغیرهای کنترلی پژوهش عبارتند از:

اندازه‌ی شرکت: شرکت‌های بزرگ‌تر به دلیل حجم گسترده فعالیت، سودآورتر از شرکت‌های کوچک هستند. زیرا شرکت‌های بزرگ‌تر دارای نیروهای متخصص هستند و این نیروها فعالیت‌های بخش‌های مختلف شرکت را ارزیابی کرده و فعالیت‌های زاید و غیراقتصادی را حذف می‌کنند. اندازه شرکت از لگاریتم طبیعی ارزش دفتری کل دارایی‌ها در انتهای دوره محاسبه می‌شود.

اهرم مالی: مدیران شرکت‌ها به دلیل مزایای تأمین مالی از طریق بدهی تمایل دارند از این طریق نیازهای مالی شرکت را تأمین کنند، اما تأمین مالی از طریق بدهی، هزینه بهره را در پی دارد و این موضوع باعث خواهد شد که شرکت‌ها بخشی از درآمدهای خود را در سال‌های آینده صرف پرداخت هزینه‌های تأمین مالی کنند. در نتیجه سودآوری آینده آن‌ها کاهش خواهد یافت. اهرم مالی از نسبت ارزش دفتری کل بدهی‌ها در انتهای دوره به ارزش دفتری کل دارایی‌ها در انتهای دوره محاسبه می‌شود.

نرخ بازده دارایی: یکی از جذاب‌ترین ویژگی‌های یک شرکت، پتانسیل رشد آن است که می‌تواند سود سرمایه‌ای قابل ملاحظه‌ای را به سهامداران بدهد. بنابراین هدف مدیران شرکت‌ها همواره ایجاد رشد فروش و به تبع آن رشد در دارایی‌های شرکت است. معیار نرخ بازده دارایی یکی از کلیدی‌ترین سنج‌های هر

سازمانی برای اتخاذ تصمیم‌گیری‌های راهبردی می‌باشد. این متغیر از طریق نسبت سود خالص به دارایی محاسبه می‌شود.

با توجه به مباحث بیان شده و متغیرهای پژوهش مدل‌های پژوهش به صورت زیر است:

$$\text{Economic Consequences}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{RES}_{it} + \beta_2 \text{RESM}_{it} + \beta_3 \text{Size}_{it} + \beta_4 \text{FL}_{it} + \beta_5 \text{ROA}_{it} + \varepsilon_{it}$$

$$\text{MV/BV}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{RES}_{it} + \beta_2 \text{RESM}_{it} + \beta_3 \text{Size}_{it} + \beta_4 \text{FL}_{it} + \beta_5 \text{ROA}_{it} + \varepsilon_{it}$$

$$\text{Cost of Equity}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{RES}_{it} + \beta_2 \text{RESM}_{it} + \beta_3 \text{Size}_{it} + \beta_4 \text{FL}_{it} + \beta_5 \text{ROA}_{it} + \varepsilon_{it}$$

$\text{Economic Consequences}_{it}$: پیامد اقتصادی

$\text{Cost of Equity}_{it}$: هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام

MV/BV_{it} : نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری

RES_{it} : وقوع تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی

RESM_{it} : شدت تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی

Size_{it} : اندازه‌ی شرکت

FL_{it} : اهرم مالی

ROA_{it} : نرخ بازده دارایی.

توصیف داده‌های پژوهش

در نگاره‌ی ۱ توصیف داده‌های پژوهش آرایه شده است:

نگاره‌ی ۱. توصیف داده‌های پژوهش

نام متغیر	میانگین	میانها	انحراف معیار	چولگی
نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری	۱/۹۸۱۰۵۶	۱/۸۵۸۲۷۰	۰/۵۱۵۳۰۹	-۱/۸۱۳۳۶۶
هزینه حقوق صاحبان سهام	۰/۳۱۶۸۹۰	۰/۲۶۶۲۵۵	۰/۳۸۱۹۶۷	۱/۵۴۲۳۸۵
وقوع تجدید آرایه صورت‌های مالی	۰/۵۳۳۸۱۰	۱	۰/۴۹۹۰۱۸	-۰/۱۳۵۵۵۱
شدت تجدید آرایه صورت‌های مالی	۰/۰۴۴۸۶۶	۰/۰۱۰۳۲۰	۰/۱۵۳۹۹۱	۱/۱۳۶۹۳۸
اندازه شرکت	۱۴/۰۸۳۳۵	۱۳/۸۳۸۹۵	۱/۵۸۲۵۶۶	۰/۸۱۲۹۹۷
اهرم مالی	۰/۶۲۱۲۵۸	۰/۶۱۷۹۸۰	۰/۲۴۱۶۱۳	۲/۹۱۸۸۳۹
نرخ بازده دارایی	۰/۰۹۹۳۹۸	۰/۰۸۷۹۸۵	۰/۱۳۸۱۶۲	-۰/۹۳۸۲۲۳

آزمون فرضیه‌ی اول پژوهش

یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه‌ی اول پژوهش در نگاره‌ی ۲ به‌صورت زیر است:

نگاره‌ی ۲. یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه‌ی اول

متغیرهای پژوهش	ضرایب	انحراف استاندارد	آماره t	سطح معنی‌داری	آماره هم‌خطی
متغیر وابسته: نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری					
تجدید آرایه صورت‌های مالی	-۱/۰۱۶۷۴۵	۰/۴۱۲۲۳۰	-۲/۴۶۶۴۵۱	۰/۰۱۳۸	۱/۱۵۸۵۲۱
شدت تجدید آرایه صورت‌های مالی	-۰/۸۱۷۳۵۱	۰/۳۹۳۱۴۸	-۲/۰۷۸۹۹۳	۰/۰۳۷۸	۱/۰۰۱۳۲۲
اندازه شرکت	-۴/۴۲۱۹۳۱	۱/۶۴۵۸۳۹	-۲/۶۸۶۷۳۴	۰/۰۰۷۳	۱/۰۳۲۷۰۰
اهرم مالی	-۱/۸۲۳۱۶۴	۱/۱۰۹۰۰۹	-۱/۶۴۳۹۵۷	۰/۱۰۰۴	۱/۹۶۵۶۴۵
نرخ بازده دارایی	۲/۰۱۲۹۶۲	۲/۰۵۰۸۰۷	۰/۹۸۱۵۴۶	۰/۳۲۶۵	۲/۱۹۷۹۵۱
مقدار ثابت	۲/۳۲۳۷۵۰	۱/۸۳۶۲۱۵	۱/۲۶۵۵۱۱	۰/۲۰۵۹	-
ضریب تعیین: ۰/۱۰۹۳۳۲	ضریب تعیین تعدیل شده: ۰/۱۰۵۹۹۹	آماره اف: ۲/۸۵۵۱۲۰ (۰/۰۱۴۲۵۱)	آماره دوربین واتسون: ۱/۸۴۶۹۴۵	آماره اف لیمر: ۱/۶۷۴۷۲۰ (۰/۰۰۰۰)	آماره هاسمن: ۱۸/۴۲۸۶۷۵ (۰/۰۰۲۵)

سطح معنی‌داری برای تک تک متغیرها و هم‌چنین برای کل مدل در سطح اطمینان ۹۵ درصد محاسبه شده است. با توجه به ضریب تبیین تعدیل شده‌ی مدل برازش شده می‌توان ادعا کرد که ۱۰/۹۲ درصد از تغییرات متغیر وابسته‌ی فرضیه‌ی اول پژوهش توسط متغیرهای مستقل و کنترل توضیح داده می‌شود. خودهمبستگی نقض یکی از فرض‌های استاندارد الگوی رگرسیون است و از آماره‌ی دوربین-واتسون می‌توان جهت تعیین بود و نبود خودهمبستگی در الگوی رگرسیون استفاده کرد. آماره‌ی دوربین-واتسون محاسبه شده ۱/۸۴۶ که بین ۲/۵-۱/۵ می‌باشد بیان‌گر عدم وجود خودهمبستگی است و استقلال باقی مانده‌های اجزای خطا را نشان می‌دهد. با توجه به سطح معنی‌داری به‌دست آمده از آزمون اف-لیمر مقاطع مورد بررسی ناهمگن و دارای تفاوت‌های فردی بوده بنابراین استفاده از روش داده‌های تابلویی برای

مدل فرضیه‌ی اول پژوهش مناسب است. بعد از انتخاب روش داده‌های تابلویی با آزمون چاو (اف - لیمر)، از آزمون هاسمن برای تعیین استفاده از اثرات ثابت یا تصادفی استفاده می‌کنیم. با توجه به سطح معنی‌داری به‌دست آمده از آزمون هاسمن، تفاوت در ضرایب نظام‌مند نیست. بنابراین استفاده از روش اثرات ثابت بر روش تصادفی ارجح است. با توجه به سطح معنی‌داری محاسبه شده برای ضریب متغیر تجدید ارایه‌ی صورت‌های مالی و شدت تجدید ارایه‌ی صورت‌های مالی می‌توان نتیجه گرفت که بین تجدید ارایه‌ی صورت‌های مالی، شدت تجدید ارایه‌ی صورت‌های مالی و نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری ارتباطی معنی‌دار وجود دارد. از بین متغیرهای کنترل اندازه‌ی شرکت ارتباطی معنی‌دار دارد و اهرم مالی و نرخ بازده دارایی فاقد ارتباطی معنی‌دار هستند.

آزمون فرضیه‌ی دوم پژوهش

یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه‌ی دوم پژوهش در نگاره‌ی ۳ به‌صورت زیر است:

نگاره‌ی ۳. یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه‌ی دوم

متغیرهای پژوهش	ضرایب	انحراف استاندارد	آماره t	سطح معنی‌داری	آماره هم‌خطی
متغیر وابسته: هزینه حقوق صاحبان سهام					
تجدید ارایه صورت های مالی	۰/۰۷۴۵۷۲	۰/۰۱۲۳۴۱	۶/۰۴۲۴۰۸	۰/۰۰۰۰	۱/۱۳۱۹۷۲
شدت تجدید ارایه صورت‌های مالی	۰/۰۴۶۶۴	۰/۰۴۱۰۱۲	۲/۵۵۲۰۴۲	۰/۰۱۰۸	۱/۱۰۲۷۱۹
اندازه شرکت	-۰/۰۰۱۰۲۸	۰/۰۰۳۶۷۴	-۰/۲۷۹۸۶۸	۰/۷۷۹۶	۱/۱۸۱۵۰۹
اهرم مالی	-۰/۲۱۹۴۲۹	۰/۰۳۳۲۰۲	-۶/۶۰۸۹۹۱	۰/۰۰۰۰	۱/۹۲۲۱۰۷
نرخ بازده دارایی	-۰/۰۳۹۶۹۱	۰/۰۰۹۷۹۷	-۴/۰۵۱۴۶۵	۰/۰۰۰۱	۱/۷۰۷۱۲۹
مقدار ثابت	۰/۳۲۴۵۸۵	۰/۰۵۴۹۷۳	۵/۹۰۴۴۷۶	۰/۰۰۰۰	-
ضریب تعیین: ۰/۱۵۶۲۳۵	ضریب تعیین تعدیل شده: ۰/۱۵۵۱۱۳	آماره اف: ۵/۸۴۹۰۶۶ (۰/۰۰۰۰)	آماره دوربین واتسون: ۱/۵۰۸۲۸۰	آماره اف لیمر: ۶/۴۱۴۲۸۲ (۰/۰۰۰۰)	آماره هاسمن: ۵۳/۷۶۱۱۱۷ (۰/۰۰۰۰)

سطح معنی‌داری برای تک تک متغیرها و هم‌چنین برای کل مدل در سطح اطمینان ۹۵ درصد محاسبه شده است. با توجه به ضریب تبیین تعدیل شده‌ی مدل برازش شده می‌توان ادعا کرد که ۱۵/۶۲ درصد از تغییرات متغیر وابسته‌ی فرضیه‌ی دوم پژوهش توسط متغیرهای مستقل و کنترل توضیح داده می‌شود. خودهمبستگی نقض یکی از فرض‌های استاندارد الگوی رگرسیون است و از آماره‌ی دوربین- واتسون می‌توان جهت تعیین بود و نبود خودهمبستگی در الگوی رگرسیون استفاده کرد. آماره‌ی دوربین - واتسون محاسبه شده ۱/۵۰۸ که بین ۲/۵-۱/۵ می‌باشد بیان‌گر عدم وجود خودهمبستگی است و استقلال باقی مانده‌های اجزای خطا را نشان می‌دهد. با توجه به سطح معنی‌داری به دست آمده از آزمون اف - لیمر مقاطع مورد بررسی ناهمگن و دارای تفاوت‌های فردی بوده بنابراین استفاده از روش داده‌های تابلویی برای مدل فرضیه‌ی اول پژوهش مناسب است. بعد از انتخاب روش داده‌های تابلویی با آزمون چاو (اف - لیمر)، از آزمون هاسمن برای تعیین استفاده از اثرات ثابت یا تصادفی استفاده می‌کنیم. با توجه به سطح معنی‌داری به دست آمده از آزمون هاسمن، تفاوت در ضرایب نظام‌مند نیست. بنابراین استفاده از روش اثرات ثابت بر روش تصادفی ارجح است. با توجه به سطح معنی‌داری محاسبه شده برای ضریب متغیر تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی و شدت تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی می‌توان نتیجه گرفت که بین تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی، شدت تجدید آرایه‌ی صورت‌های مالی و هزینه حقوق صاحبان سهام ارتباطی معنی‌دار وجود دارد. از بین متغیرهای کنترل اهرم مالی و نرخ بازده دارایی ارتباطی معنی‌دار دارند و اندازه‌ی شرکت فاقد ارتباطی معنی‌دار هست.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

صورت‌های مالی اساسی به همراه یادداشت‌های آن، مجموعه‌ی اطلاعاتی را برای سرمایه‌گذاران و سهام‌داران فراهم می‌کند که از طریق آن اقدام به اتخاذ تصمیم‌های مالی و سرمایه‌گذاری می‌کنند. یکی از اهداف گزارش‌گری مالی تهیه و آرایه‌ی اطلاعات برای فراهم کردن مبنایی برای تصمیم‌گیری منطقی سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان است. در این راستا اطلاعات بایستی مفید و مربوط بوده و توان اثرگذاری بر تصمیم‌گیری‌های اقتصادی افراد را داشته باشد و منتهی به تصمیم بهینه شود. از سوی دیگر برای مفید واقع شدن اطلاعات مالی در تصمیم‌گیری گروه‌های مزبور، اهداف حسابداری و گزارش‌گری مالی ایجاب می‌کند که اطلاعات مربوط به گونه‌ای مناسب افشا و دسترسی به این اطلاعات برای همگان ممکن باشد. اجرای قوانین و مقررات ممکن است پیامدهای مساعد و نامساعدی را برای اقتصاد و جامعه به همراه داشته باشد. زف (۱۹۷۸) پیامدهای اقتصادی را به عنوان اثرات مالی و اقتصادی گزارش‌های مالی بر رفتار تصمیم‌گیری واحد تجاری، دولت، اتحادیه‌ها، سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان و سایر اشخاص ذی‌حق، ذی‌نفع و ذی‌علاقه تعریف می‌کند. جوهره‌ی این تعریف آن است که گزارش‌های حسابداری و مالی می‌تواند بر تصمیم‌های واقعی مدیران و سایر اشخاص طرف قرارداد شرکت و هم‌چنین ارزش شرکت اثرگذار باشد. اطلاعات مالی می‌تواند بر میزان ریسک شرکت و نسبت تشکیل سرمایه در اقتصاد اثرگذار باشد و منتهی به تسهیم مجدد ثروت میان مصرف‌کنندگان و سرمایه‌گذاری در اقتصاد گردد. اطلاعات مالی هم‌چنین می‌تواند بر توزیع ثروت میان سرمایه‌گذاران مختلف موثر باشد. هدف این پژوهش مطالعه‌ی پیامد اقتصادی

تجدید ارایه‌ی صورت‌های مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. یافته‌های حاصل از پژوهش بیان‌گر این است که با تجدید ارایه‌ی صورت‌های مالی هزینه‌ی حقوق صاحبان سهام افزایش و ارزش بازار سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران کاهش می‌یابد. به عبارت بهتر تجدید ارایه‌ی صورت‌های مالی نتایج و پیامدهای منفی در پی دارد. یافته‌های حاصل از این پژوهش با یافته‌های حاصل از پژوهش هرایی‌بار و جنکینز [۲۱]، پالمروس و همکاران [۲۵]، کروایت و شهولین [۲۳]؛ سوزان و همکاران [۲۶] مطابق است. در راستای انجام پژوهش‌های آتی پیشنهاد می‌شود که:

الف- پیامد اقتصادی تجدید ارایه‌ی صورت‌های مالی از طریق سایر معیارهای تجدید ارایه‌ی صورت‌های مالی مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد؛ ب- این پژوهش، مطالعه را در سطح کل شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انجام داده است. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی در سطح هر صنعت به تفکیک انجام گیرد. با عنایت به این که در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، صورت‌های مالی به وفور تجدید ارایه می‌شود، لازم است که نهادهای استانداردگذار و ناظر قوانین و مقرراتی را تدوین کنند که شرکت‌ها برای تهیه‌ی صورت‌های مالی از حسابداران و مدیران مالی باسواد استفاده کنند و همچنین دقت لازم را مبذول نمایند تا این که نیاز کم‌تری به تجدید ارایه‌ی صورت‌های مالی صورت گیرد.

فهرست منابع

۱. حاجیه‌ها، زهره و ندا سبحانی (۱۳۹۲). "بررسی تأثیر کیفیت حسابرسی بر هزینه‌ی سرمایه‌ی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، *دانش حسابداری*، سال ۴، شماره‌ی ۱۴، صص ۱۴۶-۱۲۹.
۲. خواجوی، شکراله و محمد حسین قدیریان آرانی (۱۳۹۴). "بررسی تأثیر کیفیت سود بر تجدید ارایه‌ی صورت‌های مالی"، *پیشرفت‌های حسابداری*، دوره‌ی هفتم، شماره‌ی ۲، صص: ۸۴-۵۹.
۳. خواجوی، شکراله؛ صالحی‌نیا، محسن (۱۳۹۶). "بررسی رابطه بین تجدید ارایه صورت‌های مالی و رشد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، *پژوهش‌های حسابداری مالی*، سال نهم، شماره اول، صص: ۲۰-۱.
۴. دارابی، رویا؛ چناری، حسن (۱۳۹۵). "کیفیت افشا و پیامد اقتصادی اطلاعات حسابداری"، *حسابداری مدیریت*، دوره‌ی ۹، شماره‌ی ۳۱، صص: ۶۳-۵۱.
۵. سروری‌مهر، صمد (۱۳۸۵). "بررسی ماهیت تعدیلات سنواتی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبایی.
۶. کاردان، بهزاد؛ لاری دشت‌بیاضی، محمود و مرتضی منصوری (۱۳۹۵). "بررسی تأثیر تجدید ارایه‌ی صورت‌های مالی بر رشد شرکت‌ها"، *دانش حسابداری*، سال هفتم، شماره‌ی ۲۴، صص: ۱۱۱-۹۱.
۷. کردستانی، غلام‌رضا؛ آزاد، عبدالله و محبوبه کاظمی (۱۳۸۹). "آزمون تجربی اهمیت تعدیلات سنواتی در بازار سرمایه"، *تحقیقات حسابداری و حسابرسی*، انجمن حسابداری ایران، شماره‌ی ۸، صص: ۷۳-۶۲.
۸. نمازی، محمد (۱۳۸۴). "بررسی کاربردهای تئوری نمایندگی در حسابداری مدیریت"، *پیشرفت‌های حسابداری*، دوره‌ی ۲۲، شماره‌ی ۲، صص: ۱۶۴-۱۴۷.
۹. نیکبخت، محمدرضا و افسانه رفیعی (۱۳۹۱). "تدوین الگوی عوامل موثر بر تجدید ارایه‌ی صورت‌های مالی در ایران"، *دانش حسابداری*، سال سوم، شماره‌ی ۹، صص: ۱۹۴-۱۶۷.

۱۰. نیکومرام، هاشم؛ تقوی، مهدی و حمید احمدزاده (۱۳۹۳). "پیامدهای اقتصادی کیفیت اطلاعات حسابداری با تمرکز بر متغیر پایداری سود"، *حسابداری مدیریت*، سال هفتم، شماره ۱، ص ۱۵-۱.
۱۱. نیکومرام، هاشم؛ تقوی، مهدی و حمید احمدزاده (۱۳۹۳). "پیامد اقتصادی کیفیت اطلاعات حسابداری با تأکید بر متغیر ضریب واکنش سود"، *دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، سال سوم، شماره ۱، ص ۱۵-۱.
۱۲. نیکومرام، هاشم و بهمن بنی مهد (۱۳۸۸). *تئوری حسابداری (مقدمه ای بر تئوری های توصیفی)*، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران.
۱۳. وکیلی، اعظم و علی سعیدی (۱۳۹۸). "بررسی رابطه تجدید آرایه با ناقرینگی اطلاعاتی (شواهدی از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران)"، *دانش مالی تحلیل اوراق بهادار*، سال دوازدهم، شماره ۴۱، ص: ۲۴۱-۲۲۹.
14. Amel-Zadeh, A., Zhang, Y., (2015). "The Economic Consequences of Financial Restatements: Evidence from the Market for Corporate Control", *The Accounting Review* 90 (1): 1-29.
15. Bick, P., Orlova, S., & Sun, L. (2018). "Fair value accounting and corporate cash holdings". *Advances in Accounting*, 40, 98-110.
16. Callen, J.L., Livnat, J., Segal, D., (2006). "Accounting restatements: Are they always bad news for investors?". *Journal of Investing*, 15 (3): 57-68.
17. Chen, H., Chen, Z., Dhaliwal, D. S., & Huang, Y. (2020). "Accounting restatements and corporate cash policy". *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 35(2), 290-317.
18. Elzahar, H., Hussainey, Kh., Mazzi, F., Tsalavoutas, I., (2015). "Economic consequences of key performance indicators' disclosure quality", *International Review of Financial Analysis*, 39: 96-112.
19. Graham, J., Li, S., Qiu, J., (2008). "Corporate misreporting and bank loan contracting". *Journal of Financial Economics*, 89 (1): 44-61.
20. Habib, A., Hasan, M. M., & Al-Hadi, A. (2017). "Financial statement comparability and corporate cash holdings". *Journal of Contemporary Accounting & Economics*, 13(3), 304-321.
21. Hribar, P., Jenkins, N., (2004). "The effect of accounting restatements on earnings revisions and the estimated cost of capital". *Review of Accounting Studies*, 9 (2-3): 337-356.
22. Hirschey, M., Smith, K. R., & Wilson, W. M., (2012). "Financial Reporting Credibility after SOX: Evidence from Earnings Restatements". Working Paper, Available at: <http://ssrn.com/abstract=1652982>.
23. Kravet, T., Shevlin, T., (2010). "Accounting restatements and information risk". *Review of Accounting Studies*, 15 (2): 264-294.
24. Livnat, J., & Tan, C. E. L., (2004). "Restatements of Quarterly Earnings: Evidence on Earnings Quality and Market Reactions to the Originally Reported Earnings". Available at [http://people.stern.nyu.edu/jlivnat/ Restatements.pdf](http://people.stern.nyu.edu/jlivnat/Restatements.pdf), Available online 15 September 2013.
25. Palmrose, Z.V, Richardson, V.J. and S.Scholz., (2004). "Determinants of market reactions to restatement announcements". *Journal of Accounting and Economics*, 37: 59-89.
26. Susan, M., Shawn, X., Raynolde, P., Xiaolu, X. (2013). "The effects of accounting restatements on firm growth". *Journal of Accounting and public policy*, 357-376.

The Economic Consequences of Financial Restatements

Hassan Chenari (PhD)¹

Department of Accounting, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Roya Darabi (PhD)²©

Associate Professor, Department of Accounting, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

(Received: 16 April 2019; Accepted: 20 October 2019)

Abstract: The main purpose of research is to study the economic impact of representation of financial statements on companies listed on the Tehran Stock Exchange. Information required for the study, 150 companies during 1390-1397 years has been retrieved from different resources. In this study, for economic consequences variable, cost of equity and the ratio of market value to book value and for representation of financial statements variable, two criteria zero-one dummy and severity of representation of financial statements variable were used. For examination of the hypotheses, multivariate regression with panel data was used. The findings of this study showed that with representation of financial statements the cost of equity was increased and stock market value of companies listed in Tehran Stock Exchange was decreased. In other words, the representation of financial statements entails negative consequences.

Keywords: Cost of equity, Economic consequences, Financial restatements.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

¹ ha_chenari@yahoo.com

² royadarabi110@yahoo.com © (Corresponding Author)